

Hankekuvaus

Olopiste - aktiivisuudella tasapainoista arkea 2019-2021 on Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskuksen (STEA) rahoittama hanke. Hankkeen tarkoituksena on vahvistaa haasteellisissa elämän- ja muutostilanteissa olevien ja huono-osaisuutta kokevien päijäthämäläisten sosiaalista osallisuutta, työ- ja toimintakykyä, kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä henkilökohtaista ja yhteiskunnallista toimijuutta kansalaisyhteiskunnassa. Hankkeessa etsitään ratkaisuja aktivointityöhön suhteessa itseen, sosiaalisiin verkostoihin ja yhteiskuntaan sekä keskitytään aktivointityön matalan kynnyksen toimintamallien yhteiskehittämiseen. Hanke pohjautuu Olopiste - Kynnyksetön työtoiminta -hankkeen (ESR) toimintaan ja tuloksiin vuosilta 2015-2018.

Hankkeen ensisijaisena kohderyhmänä on 18-64 vuotiaat päijäthämäläiset, jotka ovat osa-työkykyisiä, osa-aikatyössä, sairauslomalla, määräaikaisella sairauseläkkeellä tai olleet pitkään työttöminä sekä kaipaavat elämäntilanteeseensa muutosta. Asiakkaat voivat olla samanaikaisesti myös muissa palveluissa (esim. kuntouttava työtoiminta, sosiaalinen kuntoutus). Osallistuminen perustuu vapaaehtoisuuteen, omaan motivaatioon sekä sanktioimattomuuteen.

Hankkeen päätavoitteet ovat:

1. osallistuja osaa voimavarojensa ja osaamisensa tunnistamisen lisäksi tunnistaa osallistumisen rajoitteitaan ja työllistymisen esteitään, jotka estävät muutosta elämäntilanteessa ja lisäävät syrjäytymisen ja eriarvoisuuden kokemusta
2. osallistuja kokee vähemmän yksinäisyyttä ja on saanut uusia sosiaalisia verkostoja
3. 80 % osallistujista kokee yleisen työ- ja toimintakykynsä parantuneen hankkeen aikana
4. 50% valmennukseen osallistuneista siirtyy osallistumisen jälkeen töihin, opintoihin tai muun pitkäkestoisen tukipalvelun piiriin
5. hankkeeseen osallistuu vuosittain 50 kohderyhmään kuuluvaa henkilöä, joista puolet (25hlöä) osallistuu tavoitteelliseen valmennusosiioon
6. hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan prosessilähtöisen aktiivoivan valmennuksen toimintamalli matalan kynnyksen toimintaan
7. toiminta tai sen osia vakiintuu osaksi alueen palvelutarjontaa

Toiminta koostuu seuraavista osioista:

Toiminta rakentuu yhteisötilan ympärille, joka on avoinna keskimäärin 20h viikossa. Yhteisötila on matalan kynnyksen paikka, johon voi tulla helposti osallistumaan toimintaan ja saada palveluohjausta sekä uusia sosiaalisia kontakteja ja vertaistukea. Yhteisötilan ryhmätoiminnoissa osallistujat harjoittelevat ja kehittävät turvallisessa ja kotoisassa ympäristössä ohjatusti vuorovaikutustaitojaan. Yhteisötilassa on mahdollista hankkeen asiakkaiden toimia vapaaehtoisina vertaisohjaajina, hyödyntäen omia kokemuksiaan elämän varrelta.

Osa yhteisötilan kävijöistä jatkaa hankkeen henkilökohtaiselle valmennusjaksolle. Valmennus on tavoitteellista ja siihen sitoudutaan. Valmennuksessa hyödynnetään mm. sosiaalityön ja työhönvalmennuksen eri menetelmiä ja työkaluja. Valmennukseen sisältyy henkilökohtaisten keskustelun lisäksi toiminnallista ja ohjattua ryhmävalmennusta. Valmennusjakson kesto ja laajuus on osallistujakohtaista.

Toiminnalliseen ja kokonaisvaltaisesti työ- ja toimintakykyä tukevaan ohjattuun ryhmätoimintaan sisältyy esim. strukturoidut keskusteluryhmät, liikuntaryhmät, luontoretket, vierailut taide- ja kulttuurikohteisiin, yritys- ja oppilaitosvierailut, tutustumiset eri vapaaehto- ja harrastusmahdollisuuksiin. Lisäksi järjestetään mahdollisuuksien ja osallistujien kiinnostuksen mukaan yleishyödyllisiä aktivointitoimia.

Hankkeen toimintaan ja toteutukseen osallistuu myös Lahden ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijoita osana opintojaan sekä mahdollisesti muita eri alojen ja oppilaitosten opiskelijoita.

Hankkeen keskeisin tuotos on prosessilähtöinen aktivointityön toimintamalli matalan kynnyksen palvelukokonaisuudelle kolmannen sektorin ja ammattikorkeakoulun monialaisena yhteistyönä. Toimintamallit ja prosessit kuvataan, jotta ne tai osa niistä ovat siirrettävissä ja skaalattavissa eri toimintaympäristöihin sekä toiminta olisi mahdollista juurruttaa osaksi alueen palvelukokonaisuutta.

Hankkeen rahoituspäätökset tekee sosiaali- ja terveysministeriö aina vuosittain erikseen hakemukseen ja STEA:n esitykseen pohjautuen.

Asiantuntijakumppanin rooli ja tehtävät

Päätehtävänä on asiakasosallisuutta edistävän, autenttisen ja moniammatillisen toiminta- ja oppimisympäristön yhteiskehittäminen keskeisenä osana hankkeessa tuotettavaa prosessilähtöisen aktivointityön toimintamallia. Yhteiskehittämiseen osallistuu kumppanin asiantuntijoiden lisäksi hankehenkilöstö, asiakkaat, yhteistyökumppanit ja opiskelijat.

Kumppani tuottaa hankkeelle asiantuntijapalvelua, jota tarvitaan aktivointityön toimintamallien kehittämisessä sekä opiskelijayhteistyössä työelämäläheisen ja valmentavan oppimisen mahdollistamiseksi. Kumppanin molemmat asiantuntijat osallistuvat valmennustoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen (erilaisten menetelmien suunnittelu ja soveltaminen valmennustoiminnassa; esim. vuorovaikutustaitojen vahvistaminen, digivalmennus, sosiaalisten taitojen valmennus voimavarakeskeisesti).

Kumppanin tehtäviin kuuluu myös hankkeen pedagogisten prosessien koordinointi ja niiden kuvaaminen. Palauteprosessien kehittäminen ja hankkeen vaikutusten arviointiin osallistuminen on myös osa asiantuntijakumppanin tehtäviä.

Asiantuntijakumppani vastaa artikkelien kirjoittamisesta hankkeesta ja sen tuloksista yhteistyössä henkilöstön kanssa sekä tarjoaa niitä julkaistavaksi omien kanaviensa kautta. Artikkelit voivat olla sekä tieteellisiä että yleistajuisia.

Kumppani sitoutuu myös toimittamaan osaltaan tarvittavat tiedot ja dokumentit ajallaan rahoittajan vaatimaa raportointia ja tilastointia varten. Lisäksi kumppani osallistuu hankkeen

aikana säännöllisesti (noin joka toinen kk) pidettäviin hankkeen työkokouksiin sekä osaltaan viestintään ja yhteistyöverkostojen toimintaan.

Kumppanilta edellytetään sitoutumista hankkeen tavoitteisiin vuosille 2019-2021 ja työskentelyä niiden saavuttamiseksi sekä avointa ja aktiivista yhteistyötä hankehenkilöstön kanssa.

Tarjoaja nimeää liitelomakkeilla kaksi asiantuntijaa, joita voi vaihtaa vain perustellusti ja erikseen niin sovittaessa asiantuntemukseltaan vastaaviin henkilöihin. Toinen asiantuntijoista koordinoi asiantuntijakumppanin osuutta ja on kumppanin ensisijainen yhteyshenkilö.

Keskimääräiseksi työajaksi vuodessa arvioidaan molemmille asiantuntijoille 480 h/asiantuntija. Työstä on tehtävä päivittäistä henkilökohtaista työajanseurantaa, jossa käytetyn ajan lisäksi kuvataan lyhyesti tehty työ. Asiantuntijatehtäviä ei voi yhdistää vain yhdelle henkilölle.